

TROMSØ KOMMUNE
Postboks 6900
9299 TROMSØ

Dato: 15.01.2024
Dok.nr: 24/00673-4
Deres ref: PLAN-22/01976-145
Saksbehandler: Christina Solhaug
Joakimsen

Fylkeskommunens uttalelse til høring - planforslag - detaljregulering for Fjellheisen øvre stasjon - planID 1956 - Tromsø kommune

Troms fylkeskommune skal som regional planmyndighet veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver. Ved utarbeidelse av kommuneplaner og reguleringsplaner skal fylkeskommunen ivareta interesser som berører kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn, friluftsliv, samordnet bolig- areal- og transportplanlegging, kjøpesenter, regional plan eller planstrategi, barn og unges interesser, universell utforming, fylkesveger, havbruksinteresser og akvakultur. Etter folkehelseloven har fylkeskommunen også et ansvar for å ivareta folkehelse i planleggingen og samfunnsutviklingen. FNs bærekraftsmål og klimaloven legges til grunn for fylkeskommunens vurdering av plansaker.

Troms fylkeskommune viser til deres oversendelse datert 16.11.223 med utsatt høringsfrist til 15.01.24. Avdeling for areal- og samfunnsplanlegging har samordnet uttalelsen fra Troms fylkeskommune på vegne av våre ulike fagområder.

Formålet med planen er å videreutvikle dagens Fjellheisen med fasiliteter til et framtidssretta og kommersielt bærekraftig bygg; bedre fysisk tilrettelegging, minimere slitasje på sårbar vegetasjon og sikre område mot fare for fallulykker.

Klima

Naturverdier er fint omtalt i planbeskrivelsen, men kan sikres bedre oppfølging ved bruk av bestemmelser. Det samme gjelder energi og klima som er omtalt i planbeskrivelsen, mens det ikke er stilt krav til videre oppfølging i bestemmelsene. Fylkeskommunen oppfordrer Tromsø kommune til å benytte bestemmelser for å fremme klima- og miljøvennlige løsninger og bevare viktige naturverdier, med eksempel fra andre kommuner:

- 1) Klimagassvurderingene skal omtale: i Arealbruksendring, massehåndtering, gjenbruk og rivning, grunnforhold og fundamentering, materialvalg, mobilitet, energibruk og energiløsninger i bygge- og driftsfase
- 2) Tiltakshaver skal ut fra klimagassberegningene redegjøre for tiltak som kan minimere klimagassutslipp knyttet til de ulike delene av byggeprosjektet.
- 3) Ved tiltak i områder hvor det er registrert naturverdier med regional eller lokal verdi skal det gjennomføres avbøtende tiltak for å forebygge skade på naturforekomsten.
- 4) Anleggsfasen skal planlegges for en skånsom og miljøvennlig gjennomføring, i samsvar med naturmangfoldloven §§ 12 og 15.

Postadresse:

Troms fylkeskommune
Postboks 6600, 9296 Tromsø

Kontakt:

E-post: postmottak@tromsfylke.no
Telefon: 77 75 50 00

Nettside:

tromsfylke.no

- 5) Ved rivning skal det utarbeides miljøsaneringsbeskrivelse med avfallsbudsjett spesifisert for fraksjoner, og dokumentasjon for avfallsleveransen av ansvarlig foretak.

Svevestier

Svevestier omtales flere steder i planbeskrivelsen: *«I vurderingen og valg av løsning for turveg, som helt eller delvis skal utformes som en «svevesti», vil det bli lagt stor vekt på å tilrettelegge for funksjonshemmede samtidig som inngrepene i terrenget begrenses. «Svevestien» vil bestå av en rist laget av materiale og med en farge som harmonerer med naturen og omgivelsene. Stien skal utformes for å minimere slitasjen på terrenget og styre ferdsele.»*

Svevestier med permeabelt dekke legges også til grunn i godkjent VAO rammeplan, og i ROS analysen punkt 11 overvannsflom og punkt 14 ekstrem nedbør; *«Ettersom «svevestien» skal etableres med permeabelt dekke, og stiene som opparbeides med grus/steindekke, er ved områder som i dag allerede er opptråkket - antas det at disse tiltakene ikke vil medføre en økning i andel tette flater fra eksisterende situasjon».*

Opparbeidelse av svevestier er derimot ikke gjort juridisk bindende i planen. Hvordan forventa klimaendringer kan påvirke området med og uten foreslåtte svevestier bør gjøres rede for. Vil overvannet ta andre veier dersom svevestier ikke opparbeides? Og er det vurdert hvordan svevesti-konstruksjoner vil bli påvirket av forventa klimaendringer? Vurdering av risiko- og sårbarhet bør gjelde for hele tiltakets levetid. Klimaframskrivninger fra norsk klimaservicesenter skal legges til grunn og sårbarhet ved ulike løsninger framkomme.

Samferdsel

Ifølge planbeskrivelsen er trafikkforhold ikke ansett som relevant fordi det ikke er kjøreadkomst til bygget, selv om det påpekes at den trafikale situasjonen er vanskelig. Om disse problemstillingene blir det skrevet at kommunen ønsker å søke de løst i andre uavhengige prosesser på et senere tidspunkt.

Fylkeskommunen er kjent med den trafikale situasjonen som omhandler både parkeringsproblemtikk, ulovlig kjøring samt press på kollektivholdeplasser langs Anton Jakobsens veg.

Planen legger opp til utvidet bruk av fjellheisen og slik vi ser det vil også influensområdet berøres. Influensområdet omfattes av kollektivholdeplassene, kollektivtraseen og kollektivtransportens fremkommelighet. Etter vårt syn vil planforslaget føre til et større press på holdeplasser og kollektivtrasé. Vi minner om at økt antall cruisepassasjerer og nordlysturisme med privat transport også vil legge press på kollektivtraseen. Vi har innhentet tall fra Tromsø havn som forventer totalt omkring 200 000 cruisepassasjerer i 2024 til Tromsø.

Troms fylkeskommune ber om at det vurderes om planforslaget vil føre til økt press/opphopning av mennesker på kollektivholdeplassene langs Anton Jakobsens veg og om kollektivtransportens fremkommelighet langs kollektivtraseen blir berørt.

Gateløpet er trangt, og dermed særlig utfordrende på vinterstid. Vi vurderer det slik at kollektivtraseens funksjon vil bli utfordret på bakgrunn av dette. Når overnevnte forhold er vurdert, må eventuelle avbøtende tiltak forankres i plandokumentene.

Kulturarv

Fylkeskommunen tar til etterretning at vårt innspill om hensynssone for KULA-området ikke tas til følge. I etterkant av oppstartsvarselet ble hele området avsatt som hensynssone c) med tilhørende retningslinjer i høringsforslaget til kommuneplanens arealdel i 2023. Fylkeskommunen savner kommunens vurdering ifbm. KPA-arbeidet og konklusjonene fra denne planprosessen.

Det er ikke gjennomført konsekvensutredning for kulturminner, men utbygger har fått utarbeidet et fyldig notat om KULA-området, der det er brukt metodikk for KU. I notatet og i planbeskrivelsen oppsummeres det at tiltaket har liten påvirkning og ikke er i konflikt med kulturminneverdiene i KULA-området.

Det er Sametinget som er myndighet for samiske kulturminner som i dette tilfellet, og vi viser til deres uttalelse.

Friluftsliv

Fylkeskommunen synes det er positivt at det gjøres besøksforvaltningsgrep for å møte utfordringene knyttet til besøkstrykket rundt Fjellheisen og på Fjellheisplatået. Fylkeskommunen mener det er gjort et godt arbeid og at planen i hovedsak skisserer tilfredsstillende løsninger.

Vi støtter hensikten med kanalisering av ferdsel, foreslåtte rekkefølgebestemmelser, transport av overskuddsmasser, døgnåpent toalett for allmennheten, lekeplass og forsøksfelt med revegetering etter faglige naturrestaureringsprinsipper.

Vi støtter også å lage en godt tilgjengelig turveg for brukere på hjul. Denne må utformes på best mulig måte ut fra intensjonen med tiltaket, samt gjøres så skånsom som mulig med tanke på minimering av den visuelle påvirkningen av landskapet. Det må vurderes hvorvidt en svevesti er det mest egnede tiltaket for dette, eller om en godt utformet turveg med kompakt toppdekke kan dekke behovet. Fylkeskommunen anbefaler å bruke Kartverkets veileder *Kartlegging av tilgjengelighet og universell utforming av friluftslivsområder*.

Fylkeskommunen oppfordrer kommunen til å utarbeide en egen forvaltningsplan for fjellplatået rundt fjellheisen. Denne bør omfavne et helhetlig perspektiv på forvaltningen, utover nåværende planområde. Det er naturlig å knytte denne planen til Tromsdalen, Fløya, Sherpatrappa, parkeringssituasjonen m.m. Den bør også omfavne hvordan ferdselen på fjellplatået bør kanaliseres, og naturverdiene ivaretas, utover dagens foreslåtte turveg.

Fylkeskommunen mener det er avgjørende med en overvåkning og evaluering i etterkant for å sikre at besøksforvaltningstiltaket fungerer etter planen, og hvorvidt det oppstår nye uforutsette problemstillinger som må løses. Besøkstallet kan øke og nye ferdselsmønstre kan potensielt oppstå ut fra turvegen. Dette bør sees i sammenheng med en egen forvaltningsplan for hele området, og mulighetene for tilrettelagte rundturer bør vurderes, gjerne med tydelig skilting og informasjon om området underveis. Korte rundturer er ofte ettertraktet og et effektivt kanaliseringstiltak. Fylkeskommunen støtter planleggingen av en spaltet turveg for å

gi mulighetene for en liten rundtur, og oppfordrer til å se på videre muligheter i området basert på erfaringer fra planlagte tiltak

Avslutning

Våre innspill ved planoppstart synes ellers i det vesentligste ivaretatt i planforslaget og vi har ingen ytterligere merknader. Fylkeskommunen ønsker lykke til med planarbeidet, ta gjerne kontakt ved behov for avklaringer, råd og veiledning underveis.

Med hilsen

Anne Øvrejorde Rødven
Avd.leder areal- og samfunnsplanlegging

Christina Solhaug Joakimsen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Mottakere:
TROMSØ KOMMUNE

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
STATENS VEGVESEN
SAMEDIGGI / SAMETINGET